

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Doctor Mellifluus S. Bernardus Magnæ Matris Cultor
Eximius, Et Ex Ordine Sancti Benedicti Sacellanus
Quartus. Sive Ea quæ Doctor mellifluus de laudibus
Virginis Matris scripsit in gratiam magnæ ...**

Bernardus <Claraevallensis>

Nevhsii, MDCLXXV.

Sermo I. In Nativitate sanctæ Mariæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37156

fructum afferret : & in semine illo benedicerentur omnes gentes. Undè & ibi sequitur. *Generatio rectorum benedicetur.*

De benedictionibus suis itaque Maria metat : & quæ benedictionem omnium gentium seminavit, benedictionem omnium gentium singulariter accipiat. *Beatam me dicent*, inquit *Luc. i. omnes generationes.* Parum est hoc. Beatam te dicent omnes beatorum spirituum ordines. *Viderunt hodiè ascendentem filie Sion cœlestis, & beatam dixerunt, & regine laudaverunt eam. Cant. 6.* Prorsus de benedictionibus suis Maria metit, quia refusa est spiritualiter in eam omnimoda benedictio illa, quam de se profudit. Date ei, inquit Spiritus sanctus, de fructu ventris sui : & saturetur illo quem genuit. O Mater misericordiæ futurare gloriâ Filij tui : & dimitte reliquias tuas parvulis tuis. Tu jam ad mensam Domina, nos sub mensa catelli. Sicut oculi ancillæ in manibus Dominae suæ, ita familia hæc famelica de te præstolatur alimoniam vitæ. Per te fructum vitæ communicavimus in mensa præsentium sacramentorum, per te eundem fructum vitæ communicemus in mensa perennium gaudiorum, Iesum benedictum fructum ventris tui : cui est honor & gloria, per omnia secula seculorum. Amen.

SERMO I.

In Nativitate sanctæ MARIÆ.

Ego quasi vitis fructificavi suavitatem odoris.

Natalem beatissimæ Virginis matris celebramus, de qua vita omnium accepit natalem. Nata est hodiè virgo, de qua salus omnium voluit nasci : ut natis ad mortem, daret ad vitam posse renasci. Nata est hodiè Mater nova, quæ primæ matris maledictionem dissolvit : ut per istam benedictionem hæreditate possideant, qui per illam sub præjudicio maledicti æterni fuerant nati. Prorsus nova mater quæ novitatem attulit filijs inveteratis, vitiumque sanavit, tam ingenitæ quàm superadditæ

vetu-

vetustatis. Prorsus nova mater, quæ tam novo miraculo parit, ut pariat, & Virgo sit: ipsumque pariat, qui omnia, matremque ipsam inter omnia creavit. Mirabilis quidem novitas fœcunda Virginitatis, sed longè mirabilior novitas editæ prolis. Nullâ enim incredibile jam erat virginem permansisse; quæ peperit, qui Deum agnoverit esse, qui natus fuit. Nullatenus siquidem cum injuria maternæ nasceretur integritatis, qui etiam corrupta redintegrare consuevit: nec veritas assumpti corporis, potentia præjudicavit Creatoris, quo minùs servaret sibi, quod pluribus dedit creaturis. Multas nempe creaturas invenies nasci sine corruptione gignentium, & quadam voce suâ Creatori super inviolabili partu suo perhibere testimonium.

Sed loquatur Mater ipsa, quæ sui conscia est mysterij, & nos edoceat, quomodo vel quid ipsa genuerit. Loquatur autem non novæ assertionis argumento, sed antiquo prophetiæ oraculo: quia, ut ait Petrus Apostolus 2. Pet. 1. etiam *miraculis firmior testis est propheticus sermo*. Quid enim minùs patet calumniæ, aut suspicionem admittit falsitatis, quàm testimonium divinitus de nondum natis prolatum? Longè igitur antequam nasceretur Maria, vocem ipsius assumebat Spiritus, qui in ea futurus erat: & tam divinitatem Filij, quàm integritatem Matris, opus videlicet suum contra blasphemias impiorum defendebat, & in persona ipsius (si modo communem intellectum sequimur) quod nunc audistis, dicebat Eccl. 24. *Ego quasi vitis fructificavi suavitatem odoris*. Quod enim personæ Sapientiæ, id est, ipsius Filij tribuit hæc verba contextus lectionis, sicut ipsi scitis, qui regulas nostis scripturarum, nihil huic præjudicat intellectui, quò minus sicut alia multa, possint aptari personæ quoque Virginis Matris. Sed neque illud ignoratis quod satis superque suppetant alia testimonia, familiarius ac manifestius huic negotio servientia: sed non erit fraudanda expectatio vestra, de his, quæ lectio proposuit hodierna.

Respondeat ergo Maria blasphemis, tam pro se quàm pro Filio, cunctasque hæreses solo interimat verbo, & dicat: *Ego quasi vitis fructificavi suavitatē odoris.* Ac si apertè dicat: Partus quidem meus non habet exemplum in sexu mulierum, sed habet similitudinem in naturis rerum. Quæris quomodo virginitas genuit Salvatorem? Sicut flos vitis odorem. Si corruptum inveneris florem, pro eo quod dedit odorem, violatum crede pudorem, quia edidit Salvatorem. Quid potes calumniari in proprietate similitudinis? Quid enim aliud est virginitas, quàm flos inviolati corporis? Quid aliud est Filius virginitatis, quàm suavitas odoris? Tu tamen cave, ne bono moriaris odore. Bonus enim aliis odor vitæ in vitam, his qui scilicet salvi fiunt: aliis odor mortis in mortem, his scilicet qui pereunt: nimirum tanquam odor vinea florentis animalibus venenatis. Sanè suavitate hujus odoris refocillabatur spiritus Patriarchæ senis, qui filium tangens, & fragrantiam Christi sentiens de memoria abundantia suavitatis illius eructabat, dicens: *Ecce odor filij mei, sicut odor agri pleni, cui benedixit Dominus.* Suavitatem hujus odoris odoratus est Deus Pater, & delectatus, repropitiatus est humano generi, cum Filius offerret semetipsum oblationem & hostiam Deo in odorem suavitatis. Hoc suavi odore trahimur, cum per conversionem currimus ad ipsum: hoc trahuntur adolescentulæ, cum per devotionem currunt post ipsum. Quamquam sit alius odor ille, qui de fama prædicationis percipitur; alius odor iste, qui de vestimentis & unguentis, vel de ipso fortassis corpore ejus quodammodo crassior aspergitur. Qui utiq; non est aliud, quàm virtus, quæ de illo exit, quæ pigros excitat, & fervorem amoris innovat, ut ad currendam viam mandatorum exultare faciat.

Quia ergo tam odoriferum fructum edidit, gloriatur Maria & dicat. *Ego quasi vitis fructificavi suavitatem odoris.* Pulchrè quasi vitis: nam botrus Cypri dilectus suis illi, Cant. 1. de quo non

non solum torcular passionis rubens mustum expressit pretiosi sanguinis, quo calix præclarus inebriat; sed & quotidie devotio sancta sibi vinum exprimit, quod lætificat cor hominis, & inebriat voluptate gaudij & amoris. Verum non prius inebriat gustus saporis, quam trahat suavitas odoris: nec lætificat gaudium visionis, nisi prius alliciat pietas opinionis: quia nisi crediderimus, non intelligemus, Esa. 7. nec gustabimus, quoniam suavis est Dominus. Fides siquidem est, quæ odoratur, experientia, quæ gustat & fruitur. Ideo fortassis Maria Iesum suum describens per virtutes ipsius & efficientias, primò suavitatem odoris eum nominat: quia videlicet hoc initio Iesus in nobis habet subsistere, si redolentiâ sanctæ opinionis suæ ad se nos trahat. Quis fit autem fructus, unde iste odor prodit, & quo nos trahat, aperit, cum subdit Eccl. 24. *Et flores mei fructus honoris & honestatis.* Prorsus iste est Iesus suavitas odoris invitans, honestas sanctificans, honor glorificans. Suavitas honoris, quâ velut ad viam adducimur: honestas, per quam deducimur: honor, ad quem perducimur. Pulchrè autem honestas dicitur, quasi honoris status. Neque enim honor ille summæ dignitatis & gloriæ statum tunc in nobis habere posset, nisi nunc honestas vitæ & morum sedem ei præpararet. Nullus tunc sicut nunc passim cernitur honoratus sine honestate, sicut nec ullus honestus sine honore. Est ergo Iesus primò suavitas odoris, his quos vocat: deinde honestas his, quos justificat: demum honor illis, quos magnificat. Nam *quos prædestinavit, hos & vocavit: & quos vocavit, hos & justificavit: Quos autem justificavit, illos & magnificavit, Rom. 8.*

Talis est igitur Dilectus meus, ait Maria: & iste est Filius meus ô filiæ Hierusalem. Iste est benedictus fructus ventris mei, hunc fructificaverunt *flores mei.* Non ait flos, sed *flores*: quia cum Virgo sancta est, flos virginitatis in ea multiformis est. In Maria tamen gratiâ singulari præ omnibus multipliciter floruit, quæ tota pulchra intus & foris, tota vernabat quadam florulentia &

venustate pudoris. Nam & in te quoq; si castimonia perfecta sit, non solum refloreat caro tua, sed & super te totum effloreat sanctificatio quedam divina. Non erit aspectus petulans, aut vagus, sed pudicitiam floridus: non sermo lascivus aut ineptus, sed verecundiam gratus, aut sapientiam conditus: Non prurient aures libidine audiendi nova vel turpia, nec palatum desiderio sumendi dulcia: Non erit incessus inordinatus, sed modestus; non ipse habitus, non dicam meretricius, sed neq; supersticiosus, imò religiosus: totusque hominis tui status, sanctimoniam gratiam florulentus, ut recte sponso dicere possis, cum eum ad secretum tuum inviteris *Cant. 1. Lectulus noster floridus.* Quinimò ipse totus eris quidam flos pulcherrimus, qualibus sponsa languorem amoris sui fulciri ac recreari desiderat, cum ait *Cant. 2. Fulcite me floribus, stipate me malis, quia amore langueo.* Huiusmodi justus etiam, cum traserit in terra radix ejus, & in pulvere emortuus fuerit truncus illius, ad odorem aquae vivae in resurrectione, id est, in reflorescence justorum germinabit sicut liliam: & floreat in aeternum ante Dominum, *florem de flore, natum virginem, Virginis Filium sponsum, & coronam virginum;* florem, inquam, quo coronanda est non solum integritas virginum, sed & castitas continentium: ipsi gloria, per omnia secula seculorum. Amen.

SERMO II.

In Nativitate beatæ Mariæ.

*Ego Mater pulchra dilectionis, & timoris, & agnitionis,
& sanctæ spei.*

Meminisse potestis cum præterito anno loqueremur de principio lectionis hodiernæ, non inconvenienter, ut arbitror, beatæ Dei Genitrici nos illud assignasse, salvo tamen intellectu illo, quo tota lectio Filio ejusdem proprie competit, id est, Dei sapientiæ. Multò autem manifestius in eo, quod modo

de